IBSA ODEEFFANNOO TALAALLII OROMO

Talaallii Meningococcal ACWY:

Wanti ati beekuu si barbaachisuu

Many Vaccine Information Statements are available in Spanish and other languages. See www.immunize.org/vis

Hojas de información sobre vacunas están disponibles en español y en muchos otros idiomas. Visite www.immunize.org/vis

1 Maaliif talaalamna?

Dhukkubni Meningococcal dhukkuba hamaa gosa baakteeriyaa *Neisseria meningitidis* jedhamuun dhufudha. Innis dhukkuba manjalloo (dhukkuba sarara sammuu fi lafee dugdaa) fi dhukkuba dhiigaaf kan nama saaxiluudha. Dhukkubni Meningococcal akeekkachiisa tokko malee kan qaqqabu—sirriiyyuu namoota fayyaa ta'an irratti mul'achuu kan danda'udha.

Dhukkubni Meningococcal walitti dhiheenyaan akka (qufa'uu fi dhungoodhaan) ykn qunnamtii dheeradhaan nama irraa gara namaatti kan darbu, keessumattuu namoota mana tokko keessa jiraatan jiddutti babal'achuu danda'a.

Yoo xiqqaate gosa 12tu jira *N. meningitidis*, "serogroups" jedhamun beekama. Gareen seeroo A, B, C, W and Ykn dhukkuba hedduuf ka'umsa.

Namni kamiyyuu dhukkubichaan qabamu ni danda'a, garuu namoota muraasni balaa dabalataatiif saaxilamoodha; kunis kan dabalatu:

- Daa'ima umrii waggaa tokkoo gadii
- Dargaggootaa fi ga'eessota umriin isaanii waggaa 16 hanga waggaa 23 ta'e
- Namoota yaalii fayyaa murtaa'oo sirna dhukkuba dandamachu isaanii hubu irra jiran
- Qo'attoota Maayikiroobaayoolijii isaan walitti aansuun addatti *N. meningitidis*
- Namoonni sababii tatamsa'ina dhukkuba hawaasa isaan keessatti umameen balaarra jiran

Osoo yaalamee illee, dhukkubni meningococcal namoota 100 dhukkubichaaf saaxilaman keessaa namoota 10 hanga 15 ni ajjeesa. Isaanuma hafan keessaayis, namoota 100 hunda keessaa namoota dhukkubichaaf saaxilaman 10 hanga 20 kan ta'an hiri'ina qaamaa kanneen akka dhageetii dhabuu, manca'uu sammuu, manca'uu kalee, harka ykn miilaa muramuu, rakkinoota sirna narviilee, ykn gogaa irraa luluqqa'uuf ni saaxilamu.

Talaallii Meningococcal ACWY dhukkuba meningococcal gareewwan A, C, W, fi Y.A dhaan dhufan ittisuudhaaf ni gargaara. Talaalliiwwan meningococcal garee seeroo B ittisuudhaaf gargaaran hedduuis ni argamu.

2 Talaallii Meningococcal ACWY

Gosti talaaliiwwan meningococcal lama Bulchiinsa Nyaataa fi Qorichaan (FDA) tiin makaan talaallii gareewwan seeroo A, C, W, fi Y ittisuu mirkanaa'aniiru: (**MenACWY**) and talaalliin meningococcal polysaccharide (MPSV4).

Baayyinni Qoricha MenACWY lama dargaggoota umriin isaanii waggaa 11 hanga 18 jiraniif ni ajajama: baayyinni hammi jalqabaa umurii waggaa 11 ykn 12, baayina deeggaru waliin umurii waggaa 16 irra kan kennamuudha. Ga'eessonni muraasni, warra HIV qaban dabalatee, baayyina qoricha dabalataa argachu qabu. Odeeffannoo dabalataaf, dhiheessaa tajaajila kunuunsa fayyaa kee gaafadhaa.

Talaallii yeroo hunda ga'eessotaaf kennamuun alattis, talaalliin MenACWY garee namoota muraasaaf ni ajajama:

- Namoota sababii babal'chuu dhukubaatiin balaa/balaa garee Seeroo meningococcal A,C,W, ykn Y jala jiran
- Namoota dhukkuba HIV qaban
- Nama rajiijiin isaa miidhame ykn muramee bahe, namoota dhukkuba sickle cell qaban dabalatee
- Nama kamiyyuu haalli sirna dhibee ofiirraa ittisu isaa baay'inaan hin argamne "persistent complement component deficiency" jedhamu
- Nama kamiyyuu qoricha eculizumab jedhamu fudhataa jiru (akkasumas Soliris® kan jedhamu)
- Qo'attoota Maayikiroobaayoolijii isaan walitti aansuun addatti *N. meningitidis*
- Nama kamiyyuu kutaa Addunyaa dhukkubni meningococcal keessatti jiraachuun barame, fakkeenyaaf kan akka Afrikaa deemuu ykn jiraatu
- Barataa Kooleejii waggaa duraa doormii keessa jiraatu
- Qacarrii raayyaa Ameerikaa

Namoonni gari ittisa gahaa akka ta'utti baayina qoricha hedduu barbaadu. Waa'ee baay'inaa fi yeroo qorichi tiit fudhatamuu, fi barbaachisummaa baay'ina qoricha guddisuu, dhiyeesitoota kunuunsa fayyaa keessan gaafadhaa.

Akka hayyama eegumsa fayyaa Kennuufi, haala gabaas Talali sirritti, qoranno talalitifi, saganta gaha tahe, Talale fuul duraatif gabaasni ni ergama eegumsa gaime fooyyessu Michiganifi, Namoonni dhunfaa, akk gaafatan dhaabbat gargaars fayyaa isaaniif kennu, akka gaabaas talale full duraa akk galmeet hin ergin Mirga qaban.

U.S. Department of Health and Human Services
Centers for Disease Control and Prevention

3 Namooni muraasni talaalii kana argachuu hin qaban

Nama talaallii isiniif kennutti himaa: **Yoo adanyoo cimaa, lubbuu miidhuu danda'u qabaatte.** Yoo erga baay'ina talaallii meningococcal ACWY duraatiin booda danyoo lubbuu miidhuu danda'u qabaattan, ykn talaallii kanaan wal qabatee danyoo cimaa yoo qabaattan talaallii kana hin fudhattan. Dhiheessaan keessan waa'ee wantoota talaallii kun irraa hojatame isinitti himu.

Dubartii ulfaa ykn haadha harma hoosisan ilaalchisee rakkina fayyaa talaallii Kanaan umamu dana'u irratti odeeffannoon gahaa ta'e hin jiru. Yoo ifatti barbaachise wayita ulfaa qofa itti fayyadamaa. Dubartii ulfaa ykn haadha harma hoosisan ilaalchisee rakkina fayyaa meningococcal yoo ifatti babraachisee wayita ulfaa qofa itti fayyadamaa.

Yoo dhukkubbii xiqqaa kan qabdan ta'e, fakkeenyaaf qufaa, talaallii har'a argachuu dandeessu. Yoo giddu galeessaan ykn hamminaan kan dhukkubsattan ta'e, hanga dandamattanitti eeguu qabu. Ogeessi keessan gorsa isiniif laatu.

4 Miidhaan talaallii irraa dhufuu danda'an

Talaalliiwwan dabalatee, qorichi kamiyyuu, carraa dhiibbaa qabaa. Dhukkubbiin salphaan yeroo hedduu ofii isaatiin gadi dhiisa, garuu tarkaanfiin murteessanis barbaachisaa dha.

Namoota talaallii meningococcal ACWY fudhatan keessaa walakkaa kan ta'an **rakkinoota salphaa** ni ummatu talaallidhaan booddees iddoo qoricha ittiin fudhatanitti diimachuu ykn dhukkubbii kan qabaatu ta'a. Rakkinoonni kunneen yoo muudatan, yeroo hedduu guyyoota 1 ykn 2 turuu danda'u.

Namoonni dhibbantaa muraasa ta'an talaallii fudhatanis ho'ina qaamaa xiqqaa ni qabaatu.

Rakkinoota mudatuu danda'an erga talaalii kamiyyuu waraanamaniin booddee:

- Namoonni yeroo tokko tokko talaallidhaan booddee, qoricha dabalatee ni gaggabu. Daqiiqaawwan 15 ta'uuf taa'uun ykn boqachuun dadhabbiifi dhukkubbii kufaatiidhaan dhufu hambisuuf gargaara. Yoo dhiphatte, ykn agartuuf kan rakkattu ta'e, ykn gurra keessaan irratti kan iyyu yoo ta'e, oggeessa yaalaa keettitti himi.
- Namoonni muraasni dhukkubbii gateettii isaanii irratti baayyee cimaa fi bakka lilmoon waraanataniin harka sochoosu rakkisaa itti ta'u danda'a. Kuni darbee darbee muul'ata.
- Qorichi kamiyyuu miidhaa hamaa dhaaqqabsiisuu danda'a. Rakkoolleen akkasii kunneenis darbee darbe kan umamuudha, baayina qoricha miiliyoona keessaa 1 kan ta'utti kan tilmaamamuu, fitalaallidhaan booddee daqiiqaawwan muraasaa hanga sa'aatiiwwan muraasaa boodatti kan mudatuudha.

Akkuma talaallii biroo talaalliin miidhaa hamaa ykn du'a qaqqabsiisan baay'ee muraasa.

Qulqullummaan talaallii yeroo hundaa ni to'atama. Odeeffannoo dabalataaf, do'adhaa: **www.cdc.gov/vaccinesafety/**

5 Dhiibaan cimaa ta'e yoo mudate hoo?

Maalan barbaadaa?

- Dhimma isin ilaallatu kamiyyuu, kan akka mallattoolee adanyoo miiraa dhukkubbii hamaa, ho'a cimaa, ykn jijjiirama amalaa hin baramne hubachu qabdu.

  Mallattooleen adanyoo cimaanis kan dabalatu, qaama irraatti waa bahuu, dhiita'uu fuulaa fi qoonqoo, rakkina hargansuu, dhawannaa onnee sardamaa fi dadhabbiidha—yeroo hedduu talaallidhaan erga fudhatameen booddee daqiiqaawwan muraasaa hanga sa'aatiiwwan muraasatti.

Maal haa hojjedhu?

- Yoo dhukkuba miidhaa hamaa ta'e ykn tasaa turuun hindanda'amne ta'e, 9-1-1 irratti bilbilaa fi namicha gara hospitaala dhiheenyaatti geessaa. Ogeessa yaalaa keef bilbili.

  Sana booddee, bu'aan isaa 'Sirna Gabaasa Talaallii Miidhaa qabaniif" (VAERS) gabaafama. Ogeessi fayyaa keessan gabaasa kana ni galmeessa, ykn ofii keessaniif marsariitii VAERS tiin hojjechuu ni dandeessu **www.vaers.hhs.gov**, ykn **1-800-822-7967** bilbiluudhaan.

VAERS gorsa fayyaa hin kennu.

6 Sagantaa Beenyaa MiidhaaTalaallii Biyyoolessaa

Sagantaan Beenyaa Miidhaa Talaallii Biyyoolessaa (VICP) sagantaa Federaalawaa miidhaa talaalliwwaniin dhufaniif beenyaa kan kennuudhaaf hundeeffameedha.

Namni miidhaan sagantaa Kanaan dhufuu isaa itti amanu waa'ee sagantaa kan baratuu fi bilbila **1-800-338-2382** irratti bilbiluudhaan gaaffii gaafachuu kan danda'uu ykn marsariitii VICP **www.hrsa.gov/vaccinecompensation** do'achuudha. Beenyaa gaafachuudhaaf daangaan yeroo ni jira.

7 Akkamittan waa hedduu barachuu danda'aa?

- Dhiheessaa tajaajila kunuunsa fayyaa keessan gaafadhaa. Inni ykn isheen golga talaallii seenu isiniif kennuu ni danda'u ykn madda odeeffannoo biroo isinitti himu.
- Qajeelcha fayyaa naannoo ykn bulchiinsa keessaniifbilbilaa.
- Giddu gala To'annaa fi Ittisa Dhukkubaa (CDC) qunnamaa:
  - **1-800-232-4636** (**1-800-CDC-INFO**) bilbilaa ykn
  - Marsaritii CDC **www.cdc.gov/vaccines** do'adhaa

DCH-0930O AUTH: P. H. S., Act 42, Sect. 2126.

Vaccine Information Statement (Interim)

Meningococcal ACWY Vaccines

Oromo

Office use only

08/24/2018 | 42 U.S.C. § 300aa-26

Translation provided by the Minnesota Department of Health